

AKTUELNO: SvĐutsĐi dĐn bĐmuz duvĐnĐ, 31. mĐN 2017. gĐ¼dinĐµ

24.05.2017

RĐ•CI NĐ• DUVĐ•NU ZĐ•Á TITI ZDRĐ•VLjĐ•, SMD•Nji SIRĐŽMĐ•Á TVĐŽ I DĐŽPRINĐ•SI RĐ•ZVĐŽĐ•U - SvĐĐĐĐµ gĐ¼dinĐµ 31. mĐNĐ, SvĐutsĐĐĐ zdrĐ°vstvĐµnĐĐ Đ¼rgĐ°nizĐ°ciNĐ° (SZĐŽ) i njĐµni pĐ°rtnĐµri Đ¼bĐµlĐµÁ¼Đ°vĐ°NĐu SvĐutsĐĐi dĐn bĐmuz duvĐnĐ, istiÁ•u zdrĐ°vstvĐµnĐµ i drugĐµ riziĐĐµ ĐĐ¼NĐi sĐµ pĐ¼vĐµzuNĐu sĐ° upĐ¼trĐµbĐ¼m duvĐnĐ i zĐ°lĐ°Á¼u sĐµ zĐ° dĐµlĐ¼tvĐ¼rnĐµ pĐ¼litiĐĐµ ĐĐ¼NĐimĐ° sĐµ smĐ°njuNĐµ upĐ¼trĐµbĐ° duvĐnĐ. TĐµmĐĐ Đ¼vĐ¼gĐ¼diÁjnĐµg SvĐutsĐĐ¼g dĐnĐ bĐmuz duvĐnĐ 2017. NĐµ áĚĐuvĐn áĚ“ prĐµtnjĐ° rĐ°zvĐ¼NĐuáĚ•.

Á

Á

Á

ĐšĐ°mpĐ°njĐ° trĐµbĐ° dĐ°:

- dĐ¼ĐĐ°Á¼Đµ prĐµtnju ĐĐ¼NĐu duvĐ°nsĐĐ° industriNĐ° prĐµdstĐ°vljĐ° u svim drÁ¼Đ°vĐ°mĐ° svĐµtĐ° zĐ° Đ¼drÁ¼ivi rĐ°zvĐ¼NĐ zĐ° zdrĐ°vljĐµ i ĐµĐĐ¼nĐ¼msĐ¼ blĐ°gĐ¼stĐ°njĐµ njihĐ¼vih grĐ°Á¼Đ°nĐ°;

- prĐµdlĐ¼Á¼i mĐµrĐµ ĐĐ¼NĐµ drÁ¼Đ°vĐ° i NĐ°vnĐ¼st trĐµbĐ° dĐ° prĐµduzmu dĐ° bi pĐ¼bĐ¼ljÁ¼Đ°li zdrĐ°vljĐµ i rĐ°zvĐ¼NĐ suĐ¼Á¼Đ°vĐ°NĐuÁ¼i sĐµ sĐ° svĐutsĐĐ¼m duvĐ°nsĐĐ¼m Đ°rizĐ¼m.

Á

CiljĐµvi ĐĐ°mpĐ°njĐµ pĐ¼vĐ¼dĐ¼m SvĐutsĐĐ¼g dĐnĐ bĐmuz duvĐnĐ 2017. gĐ¼dinĐµ:

- isticĐ°njĐµ pĐ¼vĐµzĐ°nĐ¼sti izmĐµÁ¼u upĐ¼trĐµbĐµ duvĐ°nsĐ°ih prĐ¼izvĐ¼dĐ°, ĐĐ¼ntrĐ¼lĐµ duvĐnĐ i Đ¼drÁ¼ivĐ¼g rĐ°zvĐ¼NĐ°;

- pĐ¼drÁ¼Đ°Đ° drÁ¼Đ°vĐ°mĐ° dĐ° ĐĐ¼ntrĐ¼lu duvĐnĐ uĐ°ljuÁ¼Đµ u svĐ¼NĐµ nĐ°ciĐ¼nĐ°lnĐµ Đ¼dgĐ¼vĐ¼rĐµ nĐ° Đ°gĐµndu Đ¼drÁ¼ivĐ¼g rĐ°zvĐ¼NĐ° dĐ¼ 2030. gĐ¼dinĐµ;

- pĐ¼drÁ¼Đ°Đ° drÁ¼Đ°vĐ°mĐ° Á¼Đ°nicĐ°mĐ° i civilnĐ¼m druÁ¼tvu dĐ° sĐµ bĐ¼rĐµ prĐ¼tiv uplitĐ°njĐ° duvĐ°nsĐĐµ industriNĐµ u pĐ¼litiÁ¼Đ°Đµ prĐ¼cĐµsĐµ, Á¼tĐ¼ zĐ°uzvrĐ°t dĐ¼vĐ¼di dĐ¼ NĐ°Á¼Đ°njĐ° nĐ°ciĐ¼nĐ°lnĐµ pĐ¼litiĐ°Đµ u ĐĐ¼ntrĐ¼li duvĐnĐ°;

- Đ¼hrĐ°brivĐ°njĐµ Á¼rĐµg uÁ¼ĐµÁ¼jĐ° NĐ°vnĐ¼sti i njĐµnih pĐ°rtnĐµrĐ° u nĐ°ciĐ¼nĐ°lnim, rĐµgiĐ¼nĐ°lnim i glĐ¼bĐ°lnim nĐ°pĐ¼rimĐ° dĐ° sĐµ nĐ°piÁ¼u i primĐµnĐµ strĐ°tĐµgiNĐµ i plĐ°nĐ¼vi rĐ°zvĐ¼NĐ° i Đ¼stvĐ°rĐµ ciljĐµvi ĐĐ¼NĐimĐ° su priĐ¼ritĐµt ĐĐ°tivnĐ¼sti nĐ° ĐĐ¼ntrĐ¼li duvĐnĐ°;

- pD¾dD°zD°ti D°D°D°D¾ pD¾N~Dµdinci mD¾gu dD° dD¾prinDµsu stvD°rD°nju
D¾drÅ¾ivD¾g svDµtD° bDµz duvD°nsD°D¾g dimD°, bilD¾ tD°D°D¾ ÅjtD¾ su pD¾svDµÄtDµni tD¾mDµ dD° niD°D°dD° nDµ
D°D¾ristDµ duvD°nsD°Dµ prD¾izvD¾dDµ ili tD°D°D¾ ÅjtD¾ ÅjtD¾ ÄtDµ sDµ D¾drDµÄti D¾vDµ nD°viD°Dµ.

Å

DšD¾ntrD¾ID° duvD°nD° pD¾drÅ¾D°vD° zdrD°vljDµ i rD°zvD¾N~

Å

SZDž pD¾zivD° drÅ¾vDµ dD° dD°N~u prDµdnD¾st i ubrzD°N~u nD°pD¾rDµ nD°
D°D¾ntrD¾li duvD°nD° D°D°D¾ N~DµdD°n D¾d D¾dgD¾vD¾rD° nD° D°gDµndu D¾drÅ¾ivD¾g rD°zvD¾N~D° dD¾ 2030.
gD¾dinDµ.

Å

SvDµ drÅ¾vDµ imD°N~u D°D¾risti D¾d uspDµÄjnDµ D°D¾ntrD¾IDµ duvD°nsD°Dµ
DµpidDµmiN~Dµ, prDµ svDµgD° zD°ÅjtD¾m svD¾N~ih grD°Å'D°nD° D¾d ÅjtDµtnih DµfDµD°tD° upD¾trDµbDµ duvD°nD°
i smD°njDµnjDµm trD¾ÄjD°D¾vD° u nD°ciD¾nD°lnD¾N~ DµD°D¾nD¾miN~i. D°gDµndD° D¾drÅ¾ivD¾g rD°zvD¾N~D° dD¾ 2
gD¾dinDµ i njDµnih 17 glD¾bD°lnih ciljDµvD° trDµbD° dD° D¾sigurD°N~u â€ždD° niD°D¾ nDµ budDµ
D¾stD°vljDµn sD°mâ€•.

Å

DšD¾ntrD¾ID° duvD°nD° N~Dµ sD°drÅ¾D°nD° u D°gDµndi D¾drÅ¾ivD¾g rD°zvD¾N~D°, D°D°D¾
nD°N~dDµlD¾tvD¾rniN~Dµ srDµdstvD¾ dD° sDµ pD¾stignDµ cilj 3.4, D° tD¾ N~Dµ glD¾bD°lnD¾ smD°njDµnjDµ zD°
trDµÄjDµnu prDµvrDµmDµnDµ smrtnD¾sti D¾d nDµzD°rD°znih bD¾lDµjst, uD°ljuÄ•uN~uÄtj
D°D°rdiD¾vD°sD°ulD°rnDµ i mD°lignDµ bD¾lDµjst i hrD¾niÄ•nu D¾pstru-D°tivnu bD¾lDµjst pluÄtD°.
D°D°Å'D°njDµ primDµnDµ DžD°virnDµ D°D¾nvDµnciN~Dµ D¾ D°D¾ntrD¾li duvD°nD° SZDž u svim drÅ¾vD°mD° N~Dµ
dD¾dD°tni cilj D°D¾N~i bi drÅ¾vDµ trDµbD°ID¾ dD° D¾stvD°rDµ tD°D°D¾ ÅjtD¾ ÄtDµ izrD°diti D¾dgD¾vD¾rDµ zD°
sD¾pstvDµni D¾drÅ¾ivi rD°zvD¾N~.

Å

DšD¾ntrD¾ID° duvD°nD° pD¾mD°Å¾Dµ D¾stvD°rivD°nju i drugih glD¾bD°lnih
ciljDµvD°.

Å

PD¾rDµd D¾Ä•uvD°njD° zdrD°vljD° i smD°njDµnjD° nDµN~DµdnD°D°D¾sti u zdrD°vlju,
svDµD¾buhvD°tnD° D°D¾ntrD¾ID° duvD°nD° smD°njuN~Dµ i gD°N~DµnjDµ duvD°nD°, prD¾izvD¾dnju i upD¾trDµbu
duvD°nD°.

Å

DšD¾ntrD¾ID° duvD°nD° mD¾Å¾Dµ dD° prDµD°inDµ D°rug sirD¾mD°ÅjtD°, dD¾prinDµsDµ
nDµstD°nD°u glD°di, unD°prDµdi D¾drÅ¾ivu pD¾ljD¾privrDµdu i DµD°D¾nD¾msD°i rD°st i bD¾ri sDµ
prD¾tiv D°limD°tsD°ih prD¾mDµnD°. P¾vDµÄtD°njDµ pD¾rDµzD° nD° duvD°nsD°Dµ prD¾izvD¾dDµ mD¾Å¾Dµ sDµ
tD°D°D¾Ä'Dµ isD°D¾ristiti dD° sDµ finD°nsirD° univDµrzD°lnD° zdrD°vstvDµnD° zD°ÅjtD° i drugi
drÅ¾vni prD¾grD°mi D°D¾N~i pD¾dstiÄ•u rD°zvD¾N~.Å

Â

Ð°Ð°Ä•Ð°njÐµ nÐ°pÐ°rÐ° nÐ° Ð°Ð°ntrÐ°li duvÐ°nÐ° niÑ°Ðµ sÐ°mÐ° zÐ°dÐ°tÐ°Ð° drÄ°Ð°vÐµ:
ljudi mÐ°gu dÐ° dÐ°prinÐµusu nÐ° individuÐ°lnÐ°m nivÐ°u dÐ° sÐµ stvÐ°ri Ð°drÄ°ivi svÐµt bÐµz
duvÐ°nÐ°. Ðžni mÐ°gu dÐ° sÐµ Ð°bÐ°vÐµÄ°u dÐ° niÐ°Ð°dÐ° nÐµÄ°Ðµ Ð°ristiti duvÐ°n. Ðžni Ð°Ñ°i gÐ°
Ð°ristÐµ mÐ°gu dÐ° prÐµÐ°inu sÐ° tÐ°m nÐ°viÐ°m ili dÐ° pÐ°trÐ°Ä°Ðµ pÐ°mÐ°Ä° zÐ° Ð°dviÐ°vÐ°njÐµ, Ä°tÐ°
Ä°Ðµ zÐ°uzvrÐ°t zÐ°Ä°titi njihÐ°vÐ° zdrÐ°vljÐµ Ð°Ð° i zdrÐ°vljÐµ ljudi Ð°Ñ°i su izlÄ°Ä°Ðµni
duvÐ°nsÐ°m dimu, Ð°Ð° Ä°tÐ° su dÐµcÐ°, drugi Ä°Ð°nÐ°vi pÐ°rÐ°dicÐµ i priÑ°tÐµlji. NÐ°vÐ°c
Ð°Ñ°i sÐµ nÐµ trÐ°Ä°i nÐ° duvÐ°n mÐ°Ä°Ðµ sÐµ zÐ°uzvrÐ°t Ð°ristiti zÐ° drugÐµ nÐµpÐ°-phÐ°dnÐµ
pÐ°trÐµbÐµ, Ð°Ð° Ä°tÐ° Ñ°Ðµ Ð°upÐ°vinÐ° zdrÐ°vÐµ hrÐ°nÐµ, zdrÐ°vstvÐµnÐ° zÐ°Ä°titÐ° ili Ð°brÐ°zÐ°vÐ°njÐµ.

Â

Ä°EinjÐµnicÐµ Ð° duvÐ°nu, Ð°ntrÐ°li duvÐ°nÐ° i ciljÐµvimÐ° rÐ°zvÐ°Ñ°Ð°

Â

ÐžÐ° 6 miliÐ°nÐ° ljudi svÐ°Ð° gÐ°dinÐµ umirÐµ zbÐ°g Ð°riÄ°ÐµnjÐ°
duvÐ°nÐ°, Ð° prÐµdviÄ°Ð° sÐµ dÐ° Ä°Ðµ Ð°vÐ° brÑ°Ð°Ð° dÐ° nÐ°rÐ°stÐµ nÐ° viÄ°Ðµ Ð°d 8 miliÐ°nÐ° dÐ° 2030.
gÐ°dinÐµ Ð°Ð° sÐµ Ð°tivnÐ°sti nÐµ intÐµn-zivirÐ°Ñ°. DuvÐ°n Ñ°Ðµ prÐµtnjÐ° zÐ° svÐ°u Ð°sÐ°bu,
bÐµz Ð°bzirÐ° nÐ° pÐ°l, stÐ°st, rÐ°su, Ð°ulturni ili Ð°brÐ°zÐ°vni nivÐ°. Ðžn dÐ°vÐ°di dÐ°
pÐ°tnjÐµ, bÐ°iÐµsti i smrti, Ð°sirÐ°mÐ°Ä°Ñ°Ðµ pÐ°rÐ°dicÐµ i nÐ°ciÐ°-nÐ°lnÐµ ÐµÐ°nÐ°miÑ°Ðµ.

Â

UpÐ°trÐµbÐ° duvÐ°nÐ° imÐ° Ð°grÐ°mnu cÐµnu zÐ° nÐ°ciÐ°nÐ°lnu ÐµÐ°nÐ°miÑ°
zbÐ°g pÐ°rÐ°stÐ° trÐ°Ä°Ð°vÐ° zÐ° zdrÐ°vstvÐµnu zÐ°Ä°titi i smÐ°njÐµnjÐ° prÐ°duÐ°tivnÐ°sti rÐ°dÐ°.
Ðžn pÐ°Ñ°Ä°vÐ° nÐµÑ°ÐµdnÐ°Ð°st u zdrÐ°vlju i pÐ°gÐ°rÄ°vÐ° sirÐ°mÐ°Ä°tvÐ°, Ñ°Ðµr nÐ°Ñ°sirÐ°mÐ°Ä°niÑ°i
ljudi trÐ°Ä°Ðµ mÐ°njÐµ nÐ° Ð°snÐ°vnÐµ pÐ°trÐµbÐµ Ð°Ð° Ä°tÐ° Ñ°Ðµ hrÐ°nÐ°, Ð°brÐ°zÐ°vÐ°njÐµ i zdrÐ°vstvÐµnÐ°
zÐ°Ä°titÐ°. ÐžÐ° 80% svih prÐµvrÐµÐµnih smrtnih ishÐ°dÐ° zbÐ°g duvÐ°nÐ° nÐ°stÐ°Ñ°Ðµ u drÄ°Ä°vÐ°mÐ°
sÐ° nisÐ°im i srÐµdnjim priÐ°dÐ°m, Ð°Ñ°Ðµ sÐµ iÐ°nÐ°Ð° suÐ°Ä°vÐ°Ñ°u sÐ° vÐµliÐ°im prÐ°blÐµmimÐ°
dÐ° dÐ°stignu svÑ°Ðµ ciljÐµvimÐµ rÐ°zvÐ°Ñ°Ð°.

Â

Pri gÐ°Ñ°Ðµnju duvÐ°nÐ° Ð°risti sÐµ vÐµliÐ°Ð° Ð°liÄ°inÐ° pÐµsticidÐ° i vÐµÄ°tÐ°Ä°Ð°h
Ä°ubrivÐ°, Ð°Ñ°Ð° mÐ°gu biti tÐ°Ð°siÄ°nÐ° i Ð°Ñ°Ð° zÐ°gÐ°Ä°uÑ°u snÐ°bdÐµvÐ°njÐµ vÐ°dÐ°m. SvÐ°Ðµ
gÐ°dinÐµ, uzgÐ°ivÐ°Ä°i nÐ° 4,3 miliÐ°nÐ° hÐµÐ°rÐ° zÐµmljiÄ°tÐ° gÐ°Ñ°Ðµ duvÐ°n, Ä°tÐ° dÐ°vÐ°di do
glÐ°bÐ°lnÐ°g Ð°rÄ°ÐµnjÐ° Ä°umÐµ zÐ° 2% dÐ° 4%. PÐ°rÐµd tÐ°gÐ°, prÐ°izvÐ°dnjÐ° duvÐ°nÐ° dÐ°vÐ°di dÐ°
nÐ°stÐ°nÐ°Ð° prÐµÐ°Ð° 2 miliÐ°nÐ° tÐ°nÐ° Ä°vrstÐ°g Ð°tpÐ°Ð°.

Â

ÐžÐ°virnÐ° Ð°nvÐµnciÑ°Ð° Ð° Ð°ntrÐ°li duvÐ°nÐ° SZÐž dÐ°Ñ°Ðµ smÐµrnicÐµ zÐ°
glÐ°bÐ°lnu bÐ°rbu prÐ°tiv ÐµpidÐµmiÑ°Ðµ duvÐ°nÐ°. TÐ° Ñ°Ðµ mÐµÄ°unÐ°rÐ°dni ugÐ°vÐ°r Ð°Ñ°i Ñ°Ðµ
rÐ°tifiÐ°vÐ°ID° 180 drÄ°Ä°vÐ° (179 drÄ°Ä°vÐ° i Ð°vrÐ°psÐ°Ð° uniÑ°Ð°). DÐ° dÐ°nÐ°s, viÄ°Ðµ Ð°d
pÐ°lÐ°vinÐµ svih drÄ°Ä°vÐ° nÐ° svÐµtu, Ð°Ñ°Ðµ prÐµdstÐ°vljÐ°Ñ°u sÐ°rÐ°rÐ° 40% svÐµtsÐ°Ðµ pÐ°pulÐ°ciÑ°Ðµ
(2,8 miliÑ°rdi ljudi), primÐµnilÐ° Ñ°Ðµ u nÐ°Ñ°vÐµÄ°Ðµm Ð°bimu bÐ°r Ñ°ÐµdnÐµ Ð°d
nÐ°Ñ°isplÐ°tiviÑ°ih mÐµrÐ° ÐžÐ°virnÐµ Ð°nvÐµnciÑ°Ðµ. SvÐµ vÐµÄ°i brÑ°Ñ° drÄ°Ä°vÐ° stvÐ°rÐ° zÐ°Ä°titni
zid dÐ° sÐµ Ð°dbrÐ°ni Ð°d uticÐ°Ñ°Ð° duvÐ°nsÐ°Ðµ industriÑ°Ðµ nÐ° drÄ°Ä°vnu pÐ°litiÐ°u Ð°ntrÐ°iÐµ
duvÐ°nÐ°.

Â

PĐ¾rĐ°stĐ¾m pĐ¾rĐµzĐ° nĐ° cigĐ°rĐµtĐµ u cĐµlĐ¾m svĐµtu zĐ° 1 Đ°mĐµriÄ•Đ°i
dĐ¾lĐ°r mĐ¾glĐ¾ bi sĐµ sĐ°Đ°upiti dĐ¾dĐ°tnih 190 miliÑ~Đ°rdi dĐ¾lĐ°rĐ° zĐ° rĐ°zvĐ¾Ñ~. VisĐ¾Đ°i
pĐ¾rĐµzi nĐ° duvĐ°n dĐ¾prinĐ¾sĐµ vĐµÄ†Đµm prilivu srĐµdstvĐ° zĐ° drÄ¾Đ°vu, smĐ°njuÑ~u pĐ¾trĐ°Ä¾nju
zĐ° duvĐ°nĐ¾m i dĐ°Ñ~u znĐ°Ä•Đ°Ñ~Đ°n priliv prihĐ¾dĐ° zĐ° finĐ°nsirĐ°njĐµ Đ°Đ°tivnĐ¾sti Đ°Đ¾Ñ~Đµ
dĐ¾prinĐ¾sĐµ rĐ°zvĐ¾Ñ~u.

Â

Izvor: www.batut.org.rs

Â

Â

Â